

Інформація про ЗВО

Реєстраційний номер ЗВО (ВСП ЗВО) у ЄДЕБО	341
Повна назва ЗВО	ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Ідентифікаційний код ЗВО	021125266
ПІБ керівника ЗВО	Цепенда Ігор Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	https://pnu.edu.ua
ВСП ЗВО	341
Повна назва ВСП ЗВО	ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	021125266
ПІБ керівника ВСП ЗВО	Цепенда Ігор Євгенович
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	https://pnu.edu.ua

Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	23537
Назва ОП	«Німецька мова і література»
Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Наказ МОН України N 43-Л від 10.03.2017
Цикл (рівень вищої освіти)	Другий (магістерський) рівень
Галузь знань, спеціальність та (за наявності) спеціалізація	03 Гуманітарні науки 035 Філологія 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно)), перша – німецька.
Структурний підрозділ, що забезпечує реалізацію ОП	Кафедра німецької філології

Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	Філолог. Викладач німецької мови і літератури, другої іноземної мови.
Мова (мови) викладання	Перекладач Українська, німецька, англійська
ПІБ та посада гаранта ОП	Остапович Олег Ярославович Завідувач кафедри німецької філології

Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма «Німецька мова і література» другого (магістерського) рівня розроблена кафедрою німецької філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2016 році. Затверджена на засіданні кафедри (протокол від 25 серпня 2016 № 1), науково-методичної ради та Вченої Ради факультету іноземних мов (протокол від 25 серпня 2016 № 8). Внесена на розгляд Вченої Ради університету, ОП була затверджена 30 серпня 2016 року (протокол № 7), набула чинності за Наказом Ректора університету від 31 серпня 2016 року № 79/06 та введена в дію навчально-методичним відділом університету з 1 вересня 2016 року терміном на 5 років, починаючи з 2016-2017 навчального року. Зміни та доповнення до освітньо-професійної програми були внесені згідно з наказом №576 МОН України від 25.05.2016 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення». Спеціалізацію програми було викладено у такій редакції: «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька». Необхідність розробки ОП була продиктована змінами в освітньому законодавстві України, скасуванням ОР Спеціаліст, розширеним ліцензуванням спеціальності 035 «Філологія» за 2 магістерським рівнем, практичною реалізацією принципів неперервної ступеневої освіти. Для розробки ОП використані основні положення Закону України «Про вищу освіту», інших нормативно-правових документів України в галузі вищої освіти; стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері філології; Концепція і стратегія розвитку університету. Розробники програми опиралися на традиції класичних ЗВО та власний досвід, враховували моніторинг ринку праці та пропозиції стейкхолдерів. ОП розроблена таким чином, щоб забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або впровадження інновацій. Поглиблене вивчення двох іноземних мов, літератури, практична підготовка перекладачів, викладачів ЗВО дозволяє повною мірою оволодіти професійними компетентностями, які забезпечать високий рівень конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці. У процесі впровадження ОП відбувалися щорічні моніторинги системи

внутрішнього забезпечення якості освіти відповідно до Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (наказ ректора від 02.03.2016, № 43-АГП), враховувалися положення, розроблені МОН України та університетом, зокрема, порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін та студентоцентричну модель освітнього процесу.

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Цілі освітньої програми полягають у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у відповідних умовах і відповідно до встановлених умов. Особливістю освітньо-професійної програми і навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.043 германські мови та літератури (переклад включно) (перша – німецька) є поєднання загальнотеоретичної та спеціальної навчальної підготовки з формуванням навичок науково-дослідної та педагогічної роботи, зокрема вивчення циклу дисциплін спеціалізації з другої іноземної мови, перекладу та проходження відповідних науково-педагогічних практик, що в комплексі формує у здобувача вищої освіти за другим (магістерським) рівнем уналежнення до академічної спільноти ЗВО. Науково-дослідницька робота учасників освітнього процесу поширюється на весь термін навчання і є невід'ємною частиною навчального плану.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Відповідно до Стратегії розвитку ПНУ на 2020-2025 рр. https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%9F%D0%9D%D0%A3-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%82_%D0%BE%D1%81%D1%82..pdf та Статуту університету, погодженого конференцією трудового колективу 29.12. 2015р. протокол № 4 <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>, основними напрямками діяльності Університету є підготовка згідно з державними замовленнями і договірними

зобов'язаннями висококваліфікованих фахівців для забезпечення потреб усіх сфер суспільного життя за спеціальностями відповідно до наданих ліцензій, а також підготовка й атестація наукових і науково-педагогічних кадрів, що зумовлює фокус ОП – акцент на забезпеченні підготовки лінгвістів у сфері іноземних мов, спеціалістів з перекладу наукової, технічної, суспільно-політичної, економічної та іншої спеціальної літератури, патентних описів, нормативно-технічної документації, матеріалів листування із зарубіжними організаціями, матеріалів конференцій, нарад, семінарів; володіння методикою проведення практичних, семінарських, лабораторних занять у ЗВО; вміння самонавчатись, розвивати аналітичне мислення, приймати обґрунтовані рішення у поєднанні із вільним володінням іноземними мовами, вміння працювати в міжнародному контексті, приймати участь у впровадженні міжнародних проектів, здатність працювати автономно.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:

- здобувачі вищої освіти та випускники програми

На кафедрі проводяться зустрічі зі здобувачами вищої освіти та випускниками програми, на яких в усній формі обговорюються рекомендації щодо ОП, а також індикатори якості освітньої програми, а саме: показник відрахування студентів за період навчання за програмою, відгуки експертів щодо якості програми, рівень сформованості професійних компетентностей і важливих якостей особистості, показник працевлаштування випускників за фахом. Крім того, кафедра німецької філології тісно співпрацює з Івано-Франківським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти. Завдяки цій співпраці викладачі кафедри регулярно проводять лекції на курсах підвищення кваліфікації вчителів – Г.М.Шацька, О.Я. Остапович, а також є членами журі Всеукраїнської олімпіади з німецької мови для школярів – В.В. Ткачівський, Н.В. Турко, де також обговорюють нагальні проблеми ОП.

- роботодавці

Кафедра німецької філології співпрацює зі школами міста, позашкільними установами, перекладацькими компаніями, а також громадськими організаціями. Завдяки цій співпраці здобувачі вищої освіти мають змогу зорієнтуватися на ринку праці, отримують можливість знайти роботу і працювати вже під час навчання, а роботодавці можуть оцінити рівень підготовки за ОП.

- академічна спільнота

Викладачі інших ЗВО міста, зокрема Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, Івано-Франківського національного медичного університету, а також викладачі ЗВО інших міст України (наприклад, Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка) регулярно проходять стажування при кафедрі німецької філології, у зв'язку з чим мають можливість ознайомитись як з ОП, так і з рівнем підготовки студентів факультету іноземних мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, що також відкриває можливості для студентів в подальшому отримати рекомендації від цих викладачів з метою працевлаштування.

Студенти факультету іноземних мов виступають на наукових конференціях, беруть участь в програмі Еразмус+, що також відкриває для них можливості стати частиною академічної спільноти в майбутньому.

- інші стейкхолдери

Студенти факультету іноземних мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника залучаються до роботи на волонтерських засадах для участі в культурно-мистецьких заходах, які проводяться обласною державною адміністрацією та міською радою в місті та області (наприклад, «Свято ковалів», «Кільце ковальських міст Європи»), а також під час зустрічей з іноземними делегаціями, які відвідують місто Івано-Франківськ та у літніх пришкольніх мовних таборах. ОП забезпечує цим студентам можливість реалізувати результати навчання, необхідні для подальшої професійної діяльності, а потенційні роботодавці отримують можливість оцінити рівень їхньої підготовки.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Здобувачі вищої освіти, після проходження навчання за ОП, мають право працювати науковими співробітниками, перекладачами, літературознавцями, редакторами, кореспондентами, бібліотекарями, ведучими програм на телебаченні, архівістами, викладачами, учителями. Це можливо завдяки їхньому вільному володінню двома іноземними мовами, умінню перекладати художню, наукову, технічну, суспільно-політичну, економічну та іншу спеціалізовану літературу, а також здатності ефективно працювати з інформацією, здійснювати міжмовну і міжкультурну усну та письмову комунікацію, планувати і здійснювати дослідження в галузі філології на належному рівні, використовувати культурологічні та країнознавчі знання в межах співробітництва з іноземними партнерами та їхнім знанням новітніх методик викладання іноземних мов.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

У м. Івано-Франківську та в Івано-Франківській області функціонують понад 100 загальноосвітніх шкіл, 15 бюро перекладів, 48 курсів іноземних мов, що демонструє потребу у висококваліфікованих спеціалістах, які володіють основними професійними компетентностями: лінгвістичною, літературознавчою, діагностичною, управлінською, інформаційно-аналітичною, інтегральною та культурологічною. Саме ці всі компетентності були враховані при складанні ОП.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При створенні ОП були використані такі джерела: Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти, стандартизовані описи предметних галузей вищої освіти у сфері міжнародних економічних відносин, методичні рекомендації Академії педагогічних наук України, а також аналогічні вітчизняні програми таких університетів, як Київський національний лінгвістичний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти був відсутній для здобувачів другого (магістерського) рівня, які вступили на навчання у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» у 2018 році.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Згідно з вимогами Національної рамки кваліфікацій ОП відповідає восьмому рівню, а саме другому (магістерському) рівню вищої освіти. Відповідно до цього рівня здобувачі вищої освіти володіють здатністю відповідати вимогам професії та демонструвати належні особисті якості в ситуаціях професійного спілкування, мобілізуючи для цього знання фахової термінології, вміння та навички використовувати з точністю і лінгвістичною правильністю терміни в усному й писемному професійному мовленні; бездоганним володінням нормами сучасної літературної (іноземної)

мови/мов; лінгвістичною освіченістю; розвиненим мовним чуття; широкою ерудицією, знаннями теорії, історії, етапів формування і розвитку іноземних мов, знаннями історії, культури та літератури країн, мови яких вивчаються. Крім того, здатністю здійснювати повний філологічний аналіз художнього твору, що базується на ґрунтовних знаннях і вміннях адекватно їх застосовувати в навчальному та дослідницькому процесі; оперувати філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосовувати ці методи та принципи; аналізувати соціальні об'єкти, процеси, ситуації, проблеми, випадки, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, здатність і готовність здійснювати управління (спрямування) процесами перекладацької діяльності; виявляти стан і можливості поліпшення процесу перекладацької діяльності у структурних організаціях різного типу; визначати індивідуальні особливості його учасників; володіти методикою проведення практичних, семінарських, лабораторних занять у вишах; знати методику проведення навчальних занять у ВНЗ; оцінювати знання, уміння у системі відповідної шкали оцінювання; визначати психологічні особливості учнів та студентів, вміння забезпечувати та відстоювати академічну доброчесність. Другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає формування умінь формулювати комплексні аналітичні висновки на основі отриманої інформації; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті проблем, що вирішуються, здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов, здатність і готовність формувати гідне ставлення до надбань національної культури і виробництва та надання допомоги учасникам процесу перекладу в адаптації до культури інших держав.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	90 кредитів ЄКТС
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	75 кредитів ЄКТС
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	15 кредитів ЄКТС

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Зміст ОП визначається описом предметної області, що регламентується Стандартом вищої освіти України із галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно) другого (магістерського) рівня. ОП «Німецька мова і література» має на меті підготовку філологів, викладачів німецької мови і літератури, другої іноземної мови, перекладачів. ОП містить цикл загальної підготовки - 4 обов'язкові та 2 вибіркові дисципліни, цикл професійної підготовки – 3 теоретичні та 6 практичних обов'язкових та 3 вибіркові дисципліни. ОП розділяється на окремі освітні компоненти, які складаються з навчальних дисциплін, курсової роботи, науково-педагогічної практики основної іноземної мови, науково-педагогічної практики другої іноземної мови та дипломної роботи. Теоретичний зміст предметної області забезпечується навчальними дисциплінами. Робочі програми кожної дисципліни містять теми, де визначається понятійний апарат, концепції та принципи їх використання. Основне навантаження припадає на практичні та лабораторні заняття, які складають 78,8% аудиторного часу. Лекційне навантаження складає відповідно 21,2% від аудиторного часу, що пояснюється специфікою вивчення іноземних мов. Здобувач вищої освіти має оволодіти під час лекційних та практичних занять, при виконанні курсової роботи, а також протягом науково-педагогічної практики основної та другої іноземних мов та впродовж виконання дипломної роботи здатністю розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства та перекладу в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у відповідних умовах і відповідно до встановлених умов, а також здатністю відповідати вимогам професії та демонструвати належні особисті якості в ситуаціях професійного спілкування, мобілізуючи для цього знання фахової термінології, вміння та навички використовувати з точністю і лінгвістичною правильністю терміни в усному й писемному професійному мовленні, бездоганне володіння нормами сучасної літературної (іноземної) мови/мов, лінгвістичну освіченість, розвинене мовне чуття; широку ерудицію, знання теорії, історії, етапів формування і розвитку іноземних мов. Зміст ОП магістра, спеціальності 035 Філологія сприяє досягненню програмних результатів навчання, які корелюють із загальними компетентностями. Зміст формування загальногуманітарної підготовки здобувачів вищої освіти ОР магістра із визначених мінімум 12 кредитів ЄКТС циклу гуманітарних дисциплін відповідно до Листа МОН № 1/9-120 від 11.03.15 року «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін» забезпечено викладанням навчальних дисциплін «Педагогіка і психологія вищої школи» (3 кредити), «Методологія та організація наукових досліджень» (3 кредити), «Сучасні інформаційні технології» (3 кредити),

«Сучасна література країни, мова якої вивчається» (3 кредити), де остання викладається німецькою мовою.

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Основним інструментом формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові дисципліни, частка яких складає 17 % кредитів ЄКТС від загального обсягу ОП. В основі системи вибірових дисциплін ОП «Німецька мова і література» полягає індивідуальний вибір кожного здобувача вищої освіти, що передбачено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ПНУ (№447 від 24 липня 2015 р.) та регламентується через процедури самостійного обрання вибірових компонентів навчального плану; створення індивідуального навчального плану студента; участі в програмах академічної мобільності; гнучку організацію навчання через різні форми: денна, заочна; складання індивідуальних графіків навчання та сесії; отримання права на академічну відпустку, зокрема з причин навчання в інших освітніх установах; визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО; запровадження дистанційних курсів через Центр інформаційних технологій. Студенти ОП «Німецька мова і література» проходять процедуру обрання вибірових дисциплін та формування індивідуального плану. Індивідуальна освітня траєкторія здійснюється відповідно до [Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком \(04.12.2014, № 768\)](#). Її реалізація відбувається за індивідуальним графіком та індивідуальним навчальним планом, який надається на факультеті іноземних мов здобувачам, які працевлаштовані за спеціальністю.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

У ПНУ створена система реалізації прав студентів щодо вибору компонентів ОП, яка регламентується Положенням про організацію освітнього процесу в ПНУ, розд.ІІ, п.1. с.8 (наказ №447 від 24.07.2015) [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf>].

Перелік дисциплін для вибору здобувачами ОП «Німецька мова і література» (не менш 17 % загальної кількості кредитів ЄКТС від обсягу ОП) визначається в межах ОП та навчального плану, який містить цикл дисциплін загальної та спеціальної (фахової) підготовки. Він складається з дисциплін загальної та професійної підготовки. Так, зокрема у підрозділі 1.2.. «Вибіркові дисципліни» Циклу загальної підготовки у навчальному плані є

дві навчальні дисципліни на вибір студента, а саме «Основи художнього перекладу» та «Основи між культурної комунікації» У підрозділі 2.2.2. «Дисципліни вільного вибору студента» Циклу професійної підготовки у навчальному плані визначено дві дисципліни «Друга іноземна мова» та «Країнознавство другої іноземної мови». Ці вибіркові дисципліни викладаються відповідною мовою за вибором учасника освітнього процесу. У ПНУ запроваджена така процедура інформування студентів про дисципліни, що пропонуються їм на вибір: на кожен вибірковий компоненту кафедри складається анотація (опис); анотації вибіркових освітніх компонентів розміщуються на сайті ПНУ; куратори академічних груп здійснюють інформаційний та консультаційний супровід здобувачів протягом всього процесу вибору компонентів ОП. Учаснику освітнього процесу за ОР магістр може бути відмовлено в реалізації його вибору та запропоновано здійснити новий вибір, якщо кількість здобувачів освіти, які обрали навчальну дисципліну, перевищує 12 осіб у групі або через перевищення встановленого максимуму кількості навчальних дисциплін, які студент може опанувати одночасно, і/або кількості семестрових форм контролю.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

ОП та навчальний план за спеціальністю 035 Філологія передбачають проходження практичної підготовки, що формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійної діяльності. Згідно з навчальним планом магістра, здобувачі вищої освіти проходять виробничу (асистентську) практику з основної іноземної мови у 1 півріччі, під час якої вони виконують функціональні обов'язки викладача. ОП передбачає наступність видів практичної підготовки шляхом проходження виробничої (асистентської) практики з другої іноземної мови у 3 півріччі. Науково-педагогічна практика проводиться після засвоєння здобувачами програми теоретичної підготовки. З боку освітнього закладу, на базі якого здобувачі проходять практику, надходить зворотній зв'язок – відгук і оцінка роботи студента. Задоволеність студентів компетентностями, здобутими під час практики, зазвичай, має високий рівень, оскільки вони сприймають її як можливість промодельовати майбутню професійну діяльність. Науково-дослідна практика є елементом ОП «Німецька мова і література», яка є обов'язковою компонентною практичної підготовки і дозволяє сформувати у здобувачів дослідницькі фахові компетентності. Організація проходження практик регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#) , [Положенням про організацію та проведення практики](#) в

університеті.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (*soft skills*) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП

ОП містить освітні компоненти набуття професійних *hard*-навичок і соціальних *softskills*: *критичного мислення*: О2; *здатності навчатися протягом усього життя*: О1, О11, О12, О13; *адаптивності*: О3; *соціального інтелекту*: О5. В освітньому процесі ОП застосовуються форми та методи навчання для набуття соціальних навичок: *критичного мислення* - дебати, конкурси, захист курсової та дипломної роботи; *здатності навчатися протягом усього життя* - самонавчання, завдання з пошуку інформації, реферати, доповіді, наукові гуртки; *адаптивності* - конференції, тренінги, семінари; *соціального інтелекту* - командні методи навчання, робота над проектами. Розділ «Характеристика програми» акцентує на вмінні самонавчатись, приймати обґрунтовані рішення разом з вільним володінням іноземними мовами та здатністю працювати автономно. В управлінській складовій професійної компетентності (С4) ОП зазначена здатність здійснювати управління перекладацькою діяльністю; впевнено поводитися у спілкуванні; виявляти стан і можливості поліпшення перекладу; визначати індивідуальні особливості учасників для розвитку соціальних навичок вміння виявляти і вирішувати проблему, формування лідерських якостей здобувача. Інформаційно-аналітична складова ОП (С5) акцентує на вмінні критично оцінювати і використовувати інформацію. Здатність і готовність формувати гідне ставлення до надбань національної культури, надання допомоги учасникам перекладу в адаптації до культури інших держав містить культурологічна складова ОП (С7).

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

За відсутності на момент укладання професійного стандарту, зміст ОП орієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікацій наступних професій (за Класифікатором ДК 2444.1, 2320:2010): молодший науковий співробітник (філологія, лінгвістика та переклади), викладач середніх навчальних закладів, вчитель закладу загальної середньої освіти, викладач професійного навчально-виховного закладу, викладач ЗВО тощо. Це досягається за рахунок структури освітніх компонентів, яка містить освітні компоненти, спрямовані на здобуття компетентностей філолога, викладача німецької мови і літератури, другої іноземної мови, перекладача (С1, С2, С3, С4, С5, С6, С7). Освітні компоненти, спрямовані на здобуття лінгвістичної, літературознавчої, діагностичної, управлінської, інформаційно-аналітичної, інтегральної, культурологічної компетентностей.

Для визначення компетентностей/результатів навчання, що визначають присвоєння кваліфікації після завершення навчання на ОП магістра були враховані вимоги, зазначені у *Методичних рекомендаціях щодо розроблення стандартів вищої освіти*, які відображені у Наказі Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Для з'ясування завантаженості здобувачів ОП застосовуються заходи: опитування студентів; взаємодія зі студентськими організаціями; обговорення проблем студентського самоврядування на засіданнях вченої ради факультету; спостереження з боку кураторів, викладачів та керівників з подальшим колективним обговоренням на засіданнях кафедри. Основні проблеми, які були виявлені: відсутність у здобувачів досвіду з організації та раціонального розподілу часу самостійної роботи; здобувачі не повністю використовують внутрішні ресурси університету для самонавчання. Для усунення проблем вживаються заходи: перерозподіл часу в рамках навчального плану ОП: в оновленій ОП відведено на самостійну роботу майже третину кредитів (27); доопрацювання розкладу занять: внесення консультацій до розкладу занять, складання та оприлюднення графіків приймання та перевірки завдань для самостійного опрацювання тощо; активізація використання корпоративних ІТ-ресурсів. Введено в дію наказом ректора Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу» (№447 від 24.07.2015р.) регламентує час для самостійної роботи студента. Самостійна робота складає за навчальним робочим планом від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального часу. Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Для здобувачів другого (магістерського) рівня передбачений один день самостійної роботи на тиждень.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється в рамках ОП «Німецька мова і література», але запроваджуються заходи для подолання розриву між теорією і практикою та для підвищення якості підготовки із урахуванням вимог роботодавців згідно з Положенням про

організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу - [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf>] Хоча дуальна форма освіти за ОП вищої освіти за другим (магістерським) рівнем не передбачена, проте структура освітньої програми та навчальний план спеціальності 035 Філологія ураховує завдання й особливості цієї форми здобуття освіти, а також створює для цього необхідні умови для її реалізації. В освітньому компоненті ОП «Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу» зроблено акцент на академічній підтримці, яка передбачає проектування індивідуальних навчальних траєкторій здобувача вищої освіти. Здобувачі, які виявили бажання поєднувати навчання у закладі із навчанням на підприємствах, в установах та організаціях, можуть реалізувати індивідуальну освітню траєкторію із індивідуальним навчальним планом на основі відповідних довідок про працевлаштування на підприємствах, установах, організаціях.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<https://admission.pnu.edu.ua/>

Порядок проведення тестових вступних випробувань у он-лайн режимі для вступників на 2 магістерський рівень ОП регламентується ПОЛОЖЕННЯМ про організацію вступних випробувань у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” у 2019 році - <https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2019/01/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B2%D1%81%D1%82%D1%83%D0%BF%D0%BD%D1%96-%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-2019.pdf>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

В освітньо-професійній програмі «Німецька мова і література» другий (магістерський) рівень чітко прописаний рекомендований блок, який містить інформацію про вимоги до вступу та продовження навчання, а також вимоги до вступників. Ці рекомендації відповідають правилам

прийому на навчання та вимогам до вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”:

Вступні іспити (у формі тестування):

1) основна іноземна мова; 2) друга іноземна мова;

Вимоги до вступників:

інтерес до філології, зокрема до німецької мови та літератури,

англійської мови;

бажання навчати іноземній мові;

інтерес до перекладацької діяльності;

бажання проходити стажування за кордоном;

готовність здійснювати наукові дослідження та навчитися

оформлювати їхні результати;

бажання будувати кар’єру з використанням іноземних мов.

Наведені вимоги до вступників сприяють ефективному формуванню контингенту студентів-магістрів, які зможуть успішно завершити навчання й отримати ОР “Магістр”.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, регулюється ПОЛОЖЕННЯМ про порядок визначення академічної різниці та Perezarakhuvannia navchalnykh dysyplin» - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-vyznachennia-akademichnoi-riznytsi-ta-perezarakhuvannia-navchalnykh-dystsyplin-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%c2%bb.pdf> , ПОЛОЖЕННЯМ про академічну мобільність учасників освітнього процесу» - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf> та Пояснювальною запискою до Освітньої програми 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно) (перша – німецька), яку оприлюднена на сайті факультету іноземних мов (<https://fim.pnu.edu.ua/>).

Щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, то існує проблема, з якою стикається ПНУ, а саме: при вступі до магістратури факультету іноземних мов (ФІМ) абітурієнти повинні здати екзамен з основної та другої іноземної мов. Але відповідно до освітніх програм інших ЗВО не завжди студенти вивчають другу іноземну мову і тому за умови здачі вступного іспиту з другої іноземної мови можуть виникати проблеми. Для вирішення цієї проблеми на сайті ФІМ завантажено тренувальні тести з другої іноземної мови (<https://fim.pnu.edu.ua/>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Ще восени 2014 року до Прикарпатського національного університету на факультет іноземних мов на тодішню спеціальність Німецька мова та література були зараховані шляхом переведення 6 вимушених переселенців – студентів Донецького національного університету, яких одна студентка – К. Кондратова успішно завершила навчання за 2 магістерським рівнем. Академічна різниця була визначена за тодішньою нормативно-правовою базою на підставі академічних довідок та була складена впродовж визначеного терміну.

Зокрема у 2019 році в магістратуру ФІМ було зараховано 9 студентів з Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, 4 студенти з Львівського національного університету імені І. Франка, 1 студент з Івано-Франківського національного університету нафти і газу, 1 студент з Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Неформальна освіта, за Законом України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145 VIII, не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій, але може завершуватися присвоєнням професійних та / або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентується чинним освітнім законодавством України та «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» - [\[https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf\]](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

Таких прикладів при зарахуванні в магістратуру ФІМ на ОП Німецька мова і література не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Стандартом Вищої Освіти України, затвердженим Міністерством освіти і науки України (Наказ №871 від 20.06.2019р. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni_standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf) визначено перелік компетентностей випускника, а саме інтегральну компетентність, загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Задля забезпечення досягнення вищезгаданих компетентностей випускників, ОП передбачає застосування таких методів навчання, як вирішення проблемних ситуацій, проектні методики навчання, саморозвиваючі технології навчання, позиційне та контекстне навчання, пояснювально-ілюстративні методи навчання, дослідницьке, інтегративне та інтерактивне навчання в межах колективної та інтегративної форм організації навчання. Успішність застосування вищезгаданих форм і методів навчання підтверджується достатньо високими результатами навчання, про що свідчать звіти успішності в протоколах засідань кафедри та Вченої ради факультету, рейтинг магістрів. Сильною стороною ОП є те, що вона передбачає дискусії під час практичних занять, оскільки пояснювально-ілюстративні методи не є найефективнішими в умовах сучасної освіти. На розвиток критичного та аналітичного мислення ефективно впливає використання методів вирішення проблемних ситуацій. Використання інтерактивного навчання у лекції-дискусії сприяє формуванню уміння критично аналізувати й інтерпретувати нову інформацію, розвиває в студентів здатність формувати власну незалежну точку зору.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

3-4.03. 2016р. у ЗВО пройшов Науково-практичний семінар «Сучасний викладач у студентоцентричній моделі освітнього процесу університету». Така модель ОП передбачає застосування активних (проблемних, інтерактивних, проектних, інформаційно-комп'ютерних саморозвиваючих, позиційно-контекстних, колаборативних) технологій навчання. Викладачі кафедри працюють із використанням інтерактивних мультимедійних технологій в аудиторній та самостійній роботі. Реалізація студентоцентрованого підходу сприяє заохочення студентів до використання інформаційних методик в аудиторіях, електронних гаджетів на практичному занятті, проведення веб-квестів, наочної ілюстрації, залучення їх до реальних питань: обґрунтування мотивації, вагомості вивчення теми заняття для

застосування на практиці. Увага акцентується на критичному аналітичному навчанні та розумінні, підвищеній відповідальності та підзвітності студента, розширенні його автономії. Студенти мають право висловлюватись про якість навчання на сайтах, блогах, у анкетуваннях, соціопитуваннях, залучаються до проектної діяльності, написання наукових статей у співавторстві з викладачами. Впроваджена академічна підтримка – консультації з вибору програми, вибіркових дисциплін, підготовки до наукових конференцій та олімпіад, проектування індивідуальних навчальних траєкторій. За результатами опитувань студентів рівень задоволеності методами викладання є достатнім, особливо ефективним, на їх думку, є використання інтерактивних та проектних методик.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Відповідно до принципів академічної свободи студенти мають право здобувати знання відповідно до своїх потреб та інтелектуальних запитів; висловлювати власну думку в ході занять; на безкоштовне користування бібліотеками та інформаційними ресурсами; доступ до інформаційно-телекомунікаційних мереж і баз; участь в обговоренні та вирішенні питань діяльності освітнього закладу через органи студентського самоврядування; творчу ініціативу, здійснення наукової, дослідницької, творчої діяльності. ОП передбачає самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження навчальної, пошуково-наукової діяльності. Здобувачі вищої освіти є вільними у виборі об'єктів та методів досліджень, можуть висловлювати і поширювати свої ідеї та погляди, аналізувати ідеї, погляди та діяльність інших, керуючись сучасними принципами толерантності, поваги до іншого, діалогу та співробітництва. Документами, які регламентують забезпечення академічної свободи здобувачів вищої освіти за ОП, є ПОЛОЖЕННЯ про дистанційне навчання, затверджене наказом МОН України від 21.01. 2004р. № 40; ПОЛОЖЕННЯ про дистанційне навчання, затверджене вченою радою університету - Протокол від 27.11. 2018р., №11 та введене в дію наказом ректора від 30.11. 2018р., № 778; ПОЛОЖЕННЯ про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком затверджене вченою радою університету - Протокол від 21.11. 2014р., №8 від 24.09. 2019р., №10 та введене в дію наказом ректора від 25.09. 2019 р., № 628.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів

В ОП висвітлено цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Ця інформація надається усім учасникам освітнього процесу шляхом

опублікування ОП та пояснювальних записок на сайті факультету, сайті кафедри та шляхом інформування студентів на вступних лекціях теоретичних дисциплін та перших практичних заняттях кожного модуля. Цілі, зміст та очікувані результати, порядок та критерії оцінювання описані в силабусах дициплін, які є у вільному доступі. Інформаційні ресурси щодо освітньої діяльності знаходяться у вільному доступі на сайті факультету (<https://fim.pnu.edu.ua>), сайті кафедри), та сайті дистанційного навчання (<http://www.d-learn.pu.if.ua>), наприклад, у розділах Студентам, Навчальний процес (Графік навчального процесу <https://fim.pnu.edu.ua/графік-навчального-процесу> , Розклад занять: <http://asu.pnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi> Підготовка магістрів <https://fim.pnu.edu.ua/підготовка-магістрів/> тощо) З метою забезпечення інформування студентів щодо освітньої діяльності, посилання на адреси сайтів розміщені на дошці оголошень та банері факультету. Інформація постійно оновлюється за потребою та доступна для ознайомлення. Така форма надання інформації відповідає потребам часу у зв'язку з дигіталізацією сучасної молоді.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

На відміну від точних наук, дослідження в гуманітарних науках, і у філології зокрема, більш індивідуалізоване. Студенти факультету іноземних мов залучаються до наукової роботи, починаючи з перших курсів. Різні варіанти поєднання навчання і наукових досліджень спрямовані на формування різних дослідницьких компетентностей студентів: від оволодіння науковим понятійним апаратом, науковою термінологією, специфічною лексикою до розвитку дослідницьких навиків і технік шляхом безпосереднього здійснення наукових досліджень за допомогою різних методик.

Відповідно до ОП («Німецька мова і література» Другий (магістерський) рівень) особлива увага приділяється питанню поєднання навчання і досліджень у наступних обов'язкових дисциплінах: Методологія та організація наукових досліджень (О2); Сучасні інформаційні технології (О3); Сучасні лінгвістичні теорії (О9).

ОП передбачає формування умінь планування, організації, здійснення і презентації наукового теоретичного і прикладного дослідження з основної та другої іноземних мов (складові професійної компетентності С3, С5, С6. За ОП у освітній діяльності використовуються такі аспекти досліджень як написання курсової роботи, підготовка та захист магістерської роботи. Теми наукових досліджень затверджуються в межах наукової теми кафедри («Структура і функції елементів різних рівнів системи німецької мови», номер державної реєстрації 0113U005754), та/або індивідуальних тем досліджень викладачів. Результати наукових досліджень студентів апробуються на щорічній звітній науковій конференції студентів університету, а також на наукових конференціях та/або шляхом публікації

статей за темою дослідження у наукових виданнях України. Науково-дослідна робота студентів проводиться впродовж семестру з метою отримання практичних навиків та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, розробки презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження. Науково-дослідницька робота поширюється на весь термін навчання і є невід'ємною частиною навчального плану. Функціонують наукові гуртки (напр. «Актуальні проблеми лінгвокультурології», керівник – доц. О.Я. Остапович, «Актуальні проблеми перекладознавства», керівник – доц. М.Р. Ткачівська). Публікації, підготовлені завдяки їх діяльності, розміщуються у наукових виданнях.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення методичного забезпечення освітньої діяльності з навчальних дисциплін, що викладаються кафедрою, регулюється Типовим положенням про кафедру (<http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Typeve-polozhennia-pro-kafedru-DVNZ-%C2%ABPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%C2%BB.doc>) та Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf>

За принципом академічної свободи викладач визначає які наукові досягнення та сучасні практики слід пропонувати здобувачам під час навчання. Наприклад, к.ф.н., доц. Корольовою Н.О. оновлено зміст робочої програми курсу «Сучасні лінгвістичні теорії». До програми включено сучасні напрями мовознавства: когнітивна, гендерна, корпусна лінгвістика; к.ф.н., доц. Ткачівська М.Р. до курсу «Основи художнього перекладу» включила розгляд праць сучасних вітчизняних перекладачів (Ю. Андрухович, Ю. Прохасько, Н. Сняданко, Т. Гаврилів, Ю. Дуркот, Г. Петросаняк та ін.), сучасних зарубіжних перекладачів (С.Штьор, А.Вольдан, К.Дате, К.Бруннер, А.Кратохвілл та ін.), переклади творів на німецьку мову Т. Малярчук, Т. Прохаська; к.ф.н., доц. Остапович О.Я. включив в курс «Методика організації науково-дослідної роботи» ознайомлення здобувачів з сучасними методиками і технологіями забезпечення якості наукового дослідження в філологічній галузі, кількісним та статистичним математичним апаратом лінгвістичного дослідження, використанням корпусних відомостей у аналізі мовного матеріалу та лексикографічній практиці. Оновлення контенту освітніх компонентів відбувається наприкінці попереднього семестру за

ініціативою провідного лектора з урахуванням наукових інтересів здобувачів освіти. Щорічно перегляд змісту освітнього компоненту обговорюється на засіданнях кафедри та затверджується завідувачем кафедри, науково-методичною радою факультету та деканом факультету. Програма дисципліни обговорюється на засіданні кафедри, рекомендується для використання Науково-методичною радою університету та затверджується ректором (проректором з науково-педагогічної роботи). Перегляд та оцінювання змісту освітніх компонентів (робочих програм навчальних дисциплін) здійснюється шляхом обговорення та затвердження змін на засіданнях кафедри та вченої ради факультету. Теми магістерських робіт також обговорюються на засіданні кафедри та обираються відповідно до найновіших напрямків сучасної наукової думки. Викладачі діляться досвідом на засіданнях кафедри після проходження курсів підвищення кваліфікації, міжнародних стажувань, науково-практичних конференцій та семінарів. Оскільки викладачі стажуються відповідно до вимог вищої школи, оновлення змісту освітніх компонентів теж відбувається періодично.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Кафедра співпрацює із Німецькою Академічною Службою Обмінів DAAD. Викладачі та студенти беруть участь у конкурсах, конференціях та семінарах DAAD - Berufsfelder Deutsch, Deutschtage Mobil. Їх академічній мобільності сприяє співпраця із Вищою Школою Лінгвістичною, м. Ченстохова, Польща. З 05.04. по 05.07. 2019р. доценти Корольова Н.О. та Липка С.І. проходили стажування у рамках сертифікованого міжнародного наукового курсу професійного розвитку європейського освітнього проекту "The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in the European Educational Practice" (Philology/ German Philology) у м. Ченстохова, Республіка Польща. 27-28.09.2019 на базі кафедри та факультету іноземних мов ПНУ пройшла міжнародна наукова конференція - XXVI Конгрес Асоціації Українських Германістів "Сучасна германістика в пошуках нової ідентичності – інтердисциплінарність, інтеркультурність, інтернаціональність", за участі провідних українських германістів та доповідачів з ФРН, Австрії, Польщі. Організаторами конференції виступили МОН України, ПНУ, Асоціація Українських Германістів, DAAD, Австрійська Академічна Служба Обмінів OeAD, Гете-Інститут в Україні, Фонд Ганса Зайделя, видавництво Макс Губер. У роботі взяли участь більше 150 учасників з України та зарубіжжя, працювали 8 секцій та 7 воркшопів. Проведено подіумні дискусії та круглі столи і презентації новітньої літератури та наукових проектів, присвячених вивченню німецької мови та німецької літератури в Україні.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Документами, які регламентують контрольні заходи для перевірки досягнення програмних результатів навчання, є

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protseesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb.pdf>

ПОРЯДОК організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-studentiv-2010.pdf>

Доповнення до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» - Ухвала Вченої ради від 30 квітня 2013 р. - <http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Dopovnennia-do-polozhennia-pro-Poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-studentiv-2013.doc>

Контрольні заходи у межах навчальних дисциплін освітньої програми спрямовані на те, щоб перевірити і оцінити рівень засвоєння студентами навчального матеріалу і рівень їхніх компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти. Відповідно до типу навчальної дисципліни, передбачено різні види контролю.

Зокрема, на практичних та семінарських заняттях з теоретичних дисциплін викладачами здійснюється усний контроль засвоєння матеріалу. Підсумкове оцінювання доповнюється письмовою контрольною роботою у вигляді тестування або письмових відповідей на проблемні питання. Контроль засвоєння матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання, відбувається шляхом перевірки виконання індивідуальних чи групових завдань.

На заняттях з практики мови, практики перекладу передбачено різні види усного і письмового контролю. Підсумковий контроль здійснюється на основі результатів оцінювання виконання студентом різних типів завдань: написання переказу, творчої роботи, письмовий чи усний переклад із застосуванням лексики в межах опрацьованих тем, аналітичне читання оригінального німецькомовного тексту, реферування німецькомовної статті, переклад із урахуванням граматичних особливостей німецької мови,

презентація індивідуального проекту в межах опрацьованих тем, усний послідовний і синхронний переклад.

Підсумковий контроль виконання випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи відбувається у формі публічного захисту.

Присвоєння студенту кредитів з дисципліни здійснюється за умови виконання ним усіх вимог робочої програми і успішного складання підсумкового контролю у визначеній навчальним планом формі.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Усі форми контрольних заходів та критерії їхнього оцінювання зафіксовані у письмовій формі у програмах навчальних дисциплін, у силабусах. Усі критерії мають кількісні та якісні показники, що сприяє чіткості їхнього розуміння. Зокрема, наводиться шкала оцінювання, в якій позначена кореляція університетської, національної та ЄКТС шкал. Також подана інформація про умови набрання студентом балів за аудиторну роботу, самостійну роботу та під час екзамену, а також пояснюється питома вага пропущених пар.

Ці документи розміщені на персональних сторінках викладачів відповідних дисциплін. Відповідно, усне консультування щодо форм контрольних заходів та критеріїв їхнього оцінювання відбувається під час навчального процесу, письмове консультування – за допомогою електронної пошти, яка розміщена на персональній сторінці викладачів кафедри.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Інформація стосовно форм контрольних заходів та критеріїв їхнього оцінювання доводиться до відома здобувачів вищої освіти усно на першому занятті з дисципліни. Здобувачі вищої освіти мають можливість ознайомитись з програмою дисципліни, а також отримати її в електронному вигляді з персональної сторінки викладача відповідної дисципліни.

Усі подальші консультування можливі як під час аудиторної роботи, так і письмово за допомогою електронної пошти.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Згідно вимог стандарту вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-bakalavr.pdf>), на факультеті іноземних мов атестація випускників за освітнім рівнем магістр проводиться у формі захисту випускної кваліфікаційної роботи.

Програма комплексного державного екзамену, згідно ПОЛОЖЕННЯ про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-stvorennia-ta-orhanizatsiiu-roboty-Ekzamenatsiinoi-komisii-u-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasylia-Stefanyka%c2%bb-%e2%84%9633-vid-27.01.2015r..pdf>) визначається загальними і фаховими компетентностями випускників, які підлягають оцінюванню згідно освітньої програми підготовки фахівця за спеціальністю 035 Філологія.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Процедура проведення контрольних заходів регулюється ПОЛОЖЕННЯМ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf>), в межах якого визначені контроль та оцінка якості навчального процесу, критерії оцінювання досягнень студентів, види і рівні контролю, шкала оцінювання. Документ оприлюднено на сайті Університету.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменаторів забезпечується чіткими положеннями щодо контролю якості вищої освіти. Викладач кожної дисципліни інформує студентів щодо критеріїв оцінювання та переліку завдань, виконання яких є необхідним для отримання балів впродовж навчання. Відповідно до конкретних цілей кожної дисципліни, у навчальних програмах та силабусах розроблено систему оцінювання та нарахування балів за виконання різних видів завдань, передбачених для аудиторної, самостійної чи індивідуальної роботи.

Запобігання і вирішення конфлікту інтересів регулюється КОДЕКСОМ честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc), згідно якого ситуації, в яких присутній конфлікт інтересів, виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється відповідно до ПОЛОЖЕННЯ про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу, затвердженого Вченою Радою університету (протокол № 1 від «2» лютого 2016 р.) та введеного в дію наказом ректора № 18 від « 2 » лютого 2016 р. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-%e2%84%96447-vid-24.07.2015r..pdf>), згідно з яким студенти факультету іноземних мов, які одержали під час екзаменаційної сесії не більше двох незадовільних оцінок (F, FX), мають право ліквідувати академічну заборгованість у встановлені графіком навчального процесу терміни. Повторне складання екзамену чи заліку проводиться не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2), другий, за умови отримання незадовільної оцінки, – при комісії (талон №3), призначеній деканом факультету. Студенти, які отримали під час екзаменаційної сесії F та ті, які отримавши під час екзаменаційної сесії FX, не змогли перездати предмет при комісії (талон № 3), мають право на проходження повторного курсу протягом наступного семестру, за умови якщо таких заборгованостей не більше двох.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів студентом, не згідним з результатами оцінювання, регламентується чинним освітнім законодавством України та «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» - [<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliya-Stefanyka%c2%bb.pdf>].

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Згідно Рекомендацій щодо забезпечення принципів академічної доброчесності від 2016р. підкомісії 303 Академічна доброчесність науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти МОН України у ЗВО документами, що регулюють цей процес, є: на інституційному рівні - Статут університету (<http://pnu.edu.ua/wp-content/>); Колективний договір університету (<http://pnu.edu.ua/wp-content/>); Правила внутрішнього розпорядку (<http://pnu.edu.ua/wp-content/>). Норми і правила академічної доброчесності визначаються такими документами: Стаття 42 Закону України «Про освіту» (<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/print>); Пункт 3-1 статті 58 Закону України «Про вищу освіту» (<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print>); Розширений глосарій термінів та понять статті 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту»; Кодекс честі університету, ухвалений Конференцією трудового колективу 29.12. 2015 (зі змінами від 29.11. 2017р.) - https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc; Положення про комісію з питань етики та академічної доброчесності - <https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fkomisija.doc>; Положення про запобігання академічному плагіату від 28.09. 2018р. - <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Превентивні механізми для створення передумов академічної доброчесності шляхом: інформування учасників освітньо-наукового процесу про суть і принципи академічної доброчесності, види її порушень; укладання переліку компетентностей з академічної доброчесності, яких має набути студент; розробки та розповсюдження допоміжних методичних матеріалів про академічну доброчесність. Практичні технології: проведення тренінгів з питань інтелектуальної власності та трансферу технологій; популяризація безкоштовних програм та онлайн-сервісів перевірки на плагіат, розробка інструкцій користувача програмних засобів; обов'язкова перевірка на плагіат письмових робіт здобувачів за допомогою спеціалізованих програмно-технічних засобів із визначенням унікальності роботи. Процедури контролю за дотриманням норм академічної доброчесності: анкетування студентів; робота Комісії з питань етики та академічної доброчесності щодо розгляду імовірних порушень Кодексу честі; контроль з боку студентських та громадських організацій. Основними інструментами роботи для протидії порушенням академічної доброчесності на ОП є програми, які уможливають перевірку текстових фрагментів, зокрема програмне забезпечення Unicheck, Plagiat.pl, Turnitin, Advego Plagiatus. За результатами двох обов'язкових перевірок магістерських робіт на наявність у них плагіату,

середній показник текстових збігів у роботах кафедр факультету склав 13%, що свідчить про високі стандарти академічної доброчесності.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника академічна доброчесність популяризується за допомогою заходів, до яких залучені як студенти, так і викладачі університету. Тісною є співпраця у цьому питанні зі службою академічних обмінів DAAD, програмою SAUIP, громадськими організаціями.

На факультеті іноземних мов проводились семінари та лекції від іноземних та українських фахівців, зокрема «Academic Integrity: A Ukrainian-American Perspective» (2018), «Академічна доброчесність: твої знання – твій капітал» (2019), «Планування та розробка навчальних курсів: підвищення академічної культури, попередження порушень академічної доброчесності» (2019), «Promoting Academic Integrity in Ukraine: Challenges and Solutions in Humanities and Social Sciences» (2019). У них брали участь як викладачі кафедри німецької філології, так і студенти ОП Німецька мова та література.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Порушення академічної доброчесності, які можуть місце на магістерській програмі, зокрема у написання випускної кваліфікаційної роботи, регулюються Положенням про запобігання академічному плагиату. Ситуації з порушенням академічної доброчесності виносяться на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності Університету.

Проблемою у питанні боротьби з академічною не доброчесністю на ФІМ є те, що академічний плагиат, який може бути виявлений програмами з перевірки, може бути спростований комісіями, які створюються для розгляду цього питання, оскільки такі програми не враховують специфіку робіт з перекладознавства і трактують аналізований фрагмент тексту українською мовою, як плагиат.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Загальними вимогами до претендентів на заміщення вакантних посад є: науковий ступінь (кандидата наук, доктора філософії, доктора наук) та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету або практичний

досвід роботи за спеціальністю; відповідний стаж науково-педагогічної (наукової) роботи; вагомий внесок у підготовку науково педагогічних кадрів, розвиток фундаментальних та прикладних досліджень, становлення і розвиток окремих напрямів підготовки (спеціальностей), упровадження сучасних методів навчання, виховання молоді тощо.

Детальніше: <https://pnu.edu.ua/конкурс-на-заміщення-посад/>

Положення про порядок присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», введене в дію наказом ректора від „28” 03 2017 р. № 198.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Зовнішніми рецензентами при захистах магістерських робіт на кафедрі німецької філології виступають науково-педагогічні працівники – провідні фахівці кафедр гуманітарних дисциплін, філології й перекладу Івано-Франківського національного медичного університету та Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, які водночас є як чинними, так і потенційними роботодавцями випускників, які проходили фахову підготовку за освітньо-професійною програмою «Німецька мова і література» другого (магістерського) рівня освіти за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Доцент кафедри Ткачівська М.Р. є членом Національної спілки письменників України, неодноразовим лауреатом літературних премій та конкурсів. Теоретичні і практичні знання Ткачівська М.Р застосовує під час викладання дисципліни «Основи художнього перекладу» На аудиторні заняття Ткачівська М.Р запрошує знаних українських письменників, чії твори виходять у перекладах німецькою мовою – Ю. Андруховича, Т. Прохаська, відомого письменника та перекладача з німецької мови Т. Гаврилів та ін.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

У ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» існує низка засобів сприяння і заохочення професійному розвитку викладача. Так, укладені угоди з навчальними закладами України та за кордоном для проходження стажування, підвищення кваліфікації, науково-педагогічної практики

Див. <https://pnu.edu.ua/документи/>

Див. <https://ic.pnu.edu.ua/партнери/>

Реалізується положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Див. <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Існує положення про надання творчих відпусток для закінчення роботи над докторською дисертацією, написання монографії, підручника.

Див. <https://pnu.edu.ua/документи/>

Розроблено положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету, які публікують праці у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science

Див. <https://pnu.edu.ua/документи/>

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Умовою укладення контракту на посаду є підвищення професійної кваліфікації працівників - <https://pnu.edu.ua/конкурс-на-заміщення-посад/> ПОЛОЖЕННЯ про стажування та підвищення кваліфікації затверджене Вченою радою університету 30.08. 2013р. (протокол № 7), введено в дію наказами ректора № 478 від 09.09. 2013р.та № 275 від 05.07. 2016р. -

[https://pnu.edu.ua/wp-](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/Polozhennya_pro_stazhuvannya_PrNU17-1.doc)

[content/uploads/2019/02/Polozhennya_pro_stazhuvannya_PrNU17-1.doc](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/Polozhennya_pro_stazhuvannya_PrNU17-1.doc)

Положення про присвоєння вчених звань враховує участь у конференціях, семінарах, стажуваннях - <https://pnu.edu.ua/документи/>. Положення про рейтингове оцінювання ефективності працівників регулює встановлення надбавок, премій і творчих відпусток, конкурси на заміщення посад, висунення кандидатів для заохочення і нагородження -

<https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>. ПОЛОЖЕННЯ про

заохочувальні відзнаки затверджено Вченою Радою університету (протокол № 4 від 27.04. 2016р.). Введено в дію наказом ректора (№140 від 27.04. 2016р.). ЗВО є організатором наукових конференцій, присвячених

проблемам викладання іноземних мов. 21-22.03. 2019р. на факультеті проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Викладання іноземних мов в Україні та за її межами: досвід і виклики». За її матеріалами

видано збірник наукових праць «Сучасні дослідження з лінгвістики, перекладознавства і міжкультурної комунікації», де містяться статті викладачів кафедри з методики викладання німецької мови у ЗВО -

<https://fim.pnu.edu.ua/наукова-діяльність/>

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Фінансові, матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП є достатніми для досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Це наукова бібліотека університету, науково-методична бібліотека факультету; науково-методична бібліотека кафедри; технічне обладнання в аудиторіях факультету та на кафедрі, сучасні технічні засоби для проведення аудиторних занять, наукових студентських конференцій, презентацій наукових робіт. Дисципліни ОП забезпечені підручниками, посібниками, навчально-методичними матеріалами. У бібліотеці діє програма «хрестоматія з дисципліни», зі списками статей та уривків з наукових видань, призначених для вивчення студентами на практичних заняттях та самостійної роботи: Див. <http://lib.pnu.edu.ua/elibrary-res.php?a=хрестоматія&nom=2> У бібліотеці діють послуги «електронна бібліотека», «електронний каталог», «віртуальна довідка», доступи до електронних ресурсів та баз даних України та за кордоном. Наявна електронна бібліотека (доступ <http://lib.pu.if.ua/elibrary.php>). Матеріально-технічні ресурси бібліотеки забезпечують досягнення визначених ОП цілей та результатів навчання. Бібліотека факультету налічує здебільшого художню літературу німецькою мовою, яка використовується для індивідуального читання і завдань художнього перекладу текстів та написання студентських наукових робіт. Фонд бібліотеки кафедри налічує понад 500 примірників, книги країнознавчого характеру, словники та актуальні періодичні видання. (<http://lib.pnu.edu.ua>)

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

У ЗВО створені безпечні умови навчання, студенти забезпечені навчальними аудиторіями, технічними засобами, літературою, наявний медичний пункт, профілакторій, їдальня та кафе. Їм гарантоване безоплатне користування бібліотеками, інформаційними фондами, навчальною та науковою базами. Студентам ОП надається консультативна допомога при плануванні та виконанні наукових робіт, участі у конференціях. Для здобувачів ОП магістра проводяться попередні захисти магістерських робіт. Викладачі кафедри беруть участь в організації наукової роботи студентів. За період 2009-2019 рр. студентами опубліковано 35 статей у співавторстві з викладачами кафедри. Інформаційна підтримка студентів полягає в забезпеченні навчально-інформаційними матеріалами і вільним доступом до регламентуючих документів ОП. Створено можливості для фізичного та особистісного розвитку студентів, спортивна та соціальна інфраструктура,

служба психолого-соціальної підтримки. Здобувачі ОП залучаються до позанавчальної діяльності для формування позитивного мікроклімату в колективі. Забезпечується сприяння академічній мобільності. Здобувачі мають можливість навчання за індивідуальним планом. Запроваджено їх щорічне опитування для встановлення і вирішення проблем їх адаптації. Прозорою є система визначення рейтингу успішності студентів для нарахування стипендій. ПОЛОЖЕННЯ про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти затверджене Вченою радою університету 21.11. 2014р. і введене в дію наказом ректора №756 від 01.12. 2014р.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)

ЗВО гарантує усім учасникам освітнього процесу безпечні умови навчання та праці. Згідно з пунктом 1.6 статуту університету, одним із основних завдань Університету є забезпечення створення належних умов охорони здоров'я, праці, відпочинку й оздоровлення працівників, студентів, аспірантів, докторантів, а також забезпечення високих етичних норм, атмосфери доброзичливості та взаємної поваги у стосунках між усіма учасниками освітнього процесу. Особи, які навчаються в Університеті, мають право на захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства (пункт 4.7.23 Статуту). Водночас здобувачі вищої освіти зобов'язані: дотримуватися вимог законодавства України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету, виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями (пункт 4.8.1, 4.8.2 Статуту). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf> Усі навчальні приміщення належно обладнані та є безпечними для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти ОП. У бібліотеках створені зручні та безпечні для здоров'я умови перебування та навчання студентів. У ЗВО функціонує Відділ виховної та психолого-педагогічної роботи, основним завданнями якого є організація методичного забезпечення виховного та психолого-педагогічного процесу та системний психологічний супровід навчально-виховного процесу. <https://vvprr.pnu.edu.ua>

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

У ЗВО забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою. Освітня підтримка забезпечується як

підтримка здобувачів вищої освіти у вирішенні питань, які стосуються безпосередньо навчання та викладання, включаючи їх організацію. До цього належить – окрім виконання своїх завдань деканатом факультету чи допоміжними підрозділами (наприклад інформаційним центром університету чи центром підтримки дистанційного навчання) – також ознайомлення здобувачів вищої освіти з програмами навчальних предметів, організацією проведення тестового оцінювання та підтримка здобувачів вищої освіти при підготовці та самому виконанні їх освітніх завдань. Організаційна підтримка здобувачів вищої освіти стосується допомоги їм при отриманні відповідей на їх питання адміністративного характеру, наприклад щодо їхніх особистих документів студентів (студентський квиток, довідка про навчання, виклик на сесійний заїзд, залікова книжка тощо). Здобувачі ознайомлюються, наприклад, з правилами заповнення залікових книжок чи ситуаціями, в яких необхідне пред'явлення студентського квитка. Старости груп отримують рекомендації щодо контролю за веденням групового журналу, узгоджують це згодом із викладачами предметів. Інформаційна підтримка стосується налагодження правильної, вчасної та необхідної інформації з освітніх та неосвітніх питань. Вільний та безкоштовний доступ до цієї інформації забезпечується насамперед на веб-сторінці ЗВО <https://pnu.edu.ua>. Тут знаходиться інформація навчального процесу та наукової діяльності закладу, а також доступ до різних положень, документів чи звітів. Інформаційна підтримка здійснюється і через соціальні мережі. Підрозділи факультету (деканати та кафедри) забезпечують вчасне розміщення необхідної інформації. Підрозділи факультету забезпечують ознайомлення здобувачів вищої освіти із інформацією, яка стосується безпосередньо окремої групи (наприклад, про проведення ознайомлюючих екскурсій). Консультативна підтримка здійснюється насамперед в освітніх питаннях: підготовці до тестів оцінювання знань або заліків чи екзаменів, а також – в особливому порядку - написання магістерських робіт. Соціальна підтримка полягає у роботі відділу виховної та психолого-педагогічної роботи. Із здобувачами вищої освіти проводяться анкетування, опитування, моніторинг освітньої діяльності. ЗВО ведеться нагляд за безпечністю освітнього процесу, зокрема за виконанням відповідних розпоряджень та дотриманням нормативів. У ЗВО існує школа кураторів академічних груп, ведеться робота над формуванням адаптаційних можливостей до умов вищої школи, а також мотивації та становлення професійної ідентичності, існує розгорнута просвітницька діяльність щодо корпоративної культури у ЗВО.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

ЗВО надає систему освітніх послуг, яка забезпечує реалізацію права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, а також їх соціалізацію та

інтеграцію в суспільство. Це стосується як матеріально-технічної бази, так і навчально-методичного забезпечення. Згідно з пунктом 4.7 Статуту університету, особи, які навчаються в Університеті, мають право на безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами). <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf> Університетом розроблено План-графік пристосування навчальних приміщень для маломобільних груп з обмеженими можливостями - https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/04/dostupnist_dlya_malomobilnych_group_2018-1.pdf. В університеті створено систему пандусів та підйомників та ліфти у Гуманітарному корпусі для доступу осіб з особливими освітніми потребами до навчальних приміщень, бібліотек та їдалень. Використовуються технології дистанційного навчання, які дозволяють учасникам освітнього процесу з особливими потребами навчатися у зручний час та у зручному місці. Наявність на факультеті робочих місць з персональними комп'ютерами і безкоштовною мережею Wi-Fi дає змогу студентам вільно працювати в мережі Internet, користуватися базами віртуальних бібліотек, використовувати комп'ютерну техніку при виконанні індивідуальних завдань, курсових та дипломних робіт.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

У ЗВО наявні чіткі та зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (таких, які пов'язані із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Ця політика та процедури є доступними для всіх учасників освітнього процесу, дотримання цієї політики та процедур послідовні під час реалізації ОП.

Оскільки політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій мають бути формалізованими та наперед визначеними, в університеті створено та ведуть компетентну діяльність такі структури:

- а) комісія з розгляду випадків булінгу та насильства,
- б) відділ виховної та психолого-педагогічної роботи (завідувач доц. Романкова Л.М.).

Відділ зокрема розробив план заходів попередження булінгу та насильства в освітньо-виховному просторі, проводить моніторинг безпечності та комфортності ЗВО та освітнього середовища в ньому. До цього належать анкетування, опитування, консультативна робота, просвітницькі акції, методичні матеріали, проведення тематичних занять

семінару кураторів та інше. <https://vvppr.pnu.edu.ua> У ЗВО існує комісія, до компетентності якої входить виявлення приміщень та територій закладу, що можуть бути потенційними для вчинення булінгу та насильства. Відповідна комісія працює над ліквідацією таких локацій: посилюється відеонагляд таких локацій, забезпечується освітлення, яке повинно зупинити будь-які спроби до булінгу та насильства. Названа комісія розробила список непротизаконних дій кураторів (чи викладачів) у випадку виявлення (або отримання інформації) ними факту вчинення булінгу чи насильства (у академічній групі куратора чи групі, у якій проводяться заняття).

ЗВО звертає особливу увагу на дотримання принципів гендерної рівності щодо прав та можливостей (на рівні студента чи співробітника), на забезпечення однакових прав незалежно від раси, віку, кольору шкіри, статі, релігії, сексуальної орієнтації, етнічного чи соціального походження та політичних переконань або стану здоров'я.

Про здобувачів вищої освіти з певним станом здоров'я чи певними паталогіями проінформовані куратори груп (якщо вони не мають доступу до відповідних документів, які містять необхідну інформацію). Ці особливості враховуються під час проведення тестів чи екзаменів, де студент переживає стресову ситуацію.

Програмні документи готуються не без врахування гендерних компонентів. На гендерні компоненти звертається увага також у взаємовідносинах в колективі: працює телефон довіри, надано доступ до публічної інформації, діє пряма урадова гаряча лінія, працює комісія з питань етики та академічної доброчесності, свою діяльність колектив підрозділу веде за принципом "Кодексу честі".

Здобувачі вищої освіти та працівники ЗВО проінформовані щодо недопущення корупційних дій. Такі підрозділи як деканат чи окремі кафедри ведуть роз'яснювальну роботу щодо недопущення корупції чи провокаційних дій до вчинення корупції. Ці підрозділи забезпечують можливість анонімно повідомити про виявлення корупційних дій учасниками освітнього процесу.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-DVNZ-%c2%abPrykarpatskyi-natsionalnyi-universytet-imeni-Vasyliia-Stefanyka%c2%bb.pdf>

Положення про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і

запровадження освітніх програм: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/09/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BD%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти: <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-monitorynh-yakosti-rivnia-znan-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-02.03.2016-%e2%84%9643-AHP.pdf>

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до ч. 2 ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» та «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» у ПНУ контроль якості навчального процесу здійснюється Навчально-методичним відділом (Положення про навчально-методичний відділ від 05.03.2014 р.). Система внутрішнього забезпечення якості та контролю професійної підготовки майбутніх фахівців в ПНУ передбачає здійснення процедур та заходів моніторингу й періодичного перегляду освітніх програм: відстеження й діагностика освітнього процесу, навчального середовища, науково-педагогічної діяльності викладачів, опитування респондентів, тестування, написання контрольних робіт/зрізів, відвідування занять, щорічний аналіз випускних (кваліфікаційних) робіт; формування проектних груп для аналізу результатів, оцінки актуальності та відповідності програми стандартам, чинним документам, рекомендаціям МОН України; перегляд складових освітньої програми на їх відповідність вимогам роботодавців і студентської спільноти та обґрунтування необхідності удосконалення програми; попереднє погодження пропозицій на засіданні кафедри; удосконалення кафедрами навчальних планів і робочих програм дисциплін відповідно до оновленої освітньої програми. Перегляд освітньої програми відбувається за результатами її моніторингу на локальному і загальноуніверситетському рівнях. Локальний моніторинг здійснюється проектною групою за участі провідних фахівців профільних кафедр та представників студентського самоврядування. Результати локального моніторингу не менше як один раз на рік обговорюються на засіданнях кафедри та Вченій раді факультету. Загальноуніверситетський моніторинг проводиться для узагальнення та поширення кращих практик у межах університету та своєчасного виявлення негативних тенденцій. В ПНУ було створено відділ внутрішнього аудиту (Розпорядження ректора № 5-р від 09.02.2017 р.) та Постійну комісію Вченої ради з моніторингу якості

надання освітніх послуг (Наказ ректора № 672 від 03.11. 2014р.). Щорічно проводиться взаємний внутрішній моніторинг роботи структурних підрозділів кафедр і факультетів із питань реалізації ОП - (востаннє – в грудні 2018р.). Моніторингові комісії, сформовані із провідних фахівців університету, вивчають стан справ у певному структурному підрозділі за заздалегідь розробленими критеріями і подають висновки та рекомендації до розгляду на ректораті та науково-методичній раді університету. За результатами двох контрольних зрізів залишкових знань студентів факультету 2016-2017 та 2017-2018 н.р. показник відхилень в успішності і якості знань склав -0,9% і -0,7% відповідно, що свідчить про ефективність навчального процесу на факультеті - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/04/Zvedeni-dani-po-zrizakh-znan-2018-r..pdf>; <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/04/Zvedeni-dani-po-zrizakh-znan-2017-r..pdf>

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду

Відповідно до ст. 62 п. 1.11 Закону України «Про вищу освіту» та п. 4.7.11 Статуту університету студенти залучаються до обговорення та вирішення питань удосконалення навчального процесу та наукової роботи через соціологічні дослідження Центру соціальних досліджень - інформаційну технологію сервісу *poll.pu.if.ua*. - Електронну адаптаційну систему тестування «Викладач очима студента». Моніторинг є елементом мотивації підвищення якості роботи викладача. Умовою укладення чи продовження контракту з викладачем є позиція студентів, виявлена моніторингом якості викладання. Студенти відповідають на запитання анкети, їхні відповіді вивчаються, результат враховується при проходженні конкурсу на вакантну посаду. Найпоширенішими побажаннями та рекомендаціями студентів є: посилення прикладної спрямованості навчальних дисциплін, поєднання теорії з практикою; використання комп'ютерних технологій та інтерактивних методик; більш об'єктивне оцінювання студентів; повага і врахування їх особистої думки. Однією із пропозицій здобувачів вищої освіти, взятою до уваги при розробці цієї ОП, було впровадження курсів для підвищення рівня лінгвістичної підготовки та якості кваліфікаційних дипломних робіт. У 2016р. до навчального плану було включено дисципліну «Основи міжкультурної комунікації», внесено зміни у процедуру підготовки та попереднього захисту дипломної роботи, запроваджено обов'язкова її перевірка на плагіат відповідно до Положення про запобігання академічному плагіату від 27.09. 2018 р.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

Відповідно до ст. 40 п. 5 Закону України «Про вищу освіту» органи студентського самоврядування беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП. На факультеті такими органами є збори старост академічних груп (старостат) і сенатор, який є членом вченої ради факультету. Вони збирають пропозиції безпосередньо від здобувачів вищої освіти, подані в усній/письмовій формі і доводять до відома завідувача кафедри, заступника декана чи декана. Найбільш гострими для здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування в контексті цієї ОП є оптимізація розкладу занять, розширення списку вибіркових дисциплін зі спеціалізації «переклад», вибір наукового керівника дипломної роботи, оплата участі в наукових конференціях, сприяння у працевлаштуванні. Пропозиції щодо організації та забезпечення освітнього процесу, які безпосередньо чи опосередковано впливають на якість реалізації ОП, розглядаються на засіданні кафедри, науково-методичної ради чи вченої ради факультету і по них приймаються рішення, які враховуються враховані під час перегляду ОП. Щороку проходять процедури внутрішнього забезпечення якості ОП у формі зрізів залишкових знань з навчальних дисциплін. Див. дет.: <https://nmv.pnu.edu.ua/моніторинг-якості-освіти/>. Представники студентського сенату факультету іноземних мають право бути присутніми під час проведення таких зрізів та висловлювати побажання та зауваження щодо форми, змісту та процесу моніторингу.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

У рамках угод про співпрацю ЗВО з університетами-партнерами, в яких працюють випускники цієї ОП, Івано-Франківський національний медичний університет, Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу та ін. залучені до процедур забезпечення якості ОП. Викладачі кафедри, які забезпечують діяльність цієї ОП, проходять підвищення кваліфікації - планові стажування на фахових кафедрах у ЗВО України. Висновки баз стажування є основою для прийняття рішень щодо успішності його проходження викладачем і однією з умов укладення з ним контракту. Науково-педагогічні працівники зазначених ЗВО виступають рецензентами наукових і навчально-методичних праць викладачів і дипломних робіт здобувачів вищої освіти. Роботодавці можуть оцінити якість ОП шляхом заповнення «Анкети для опитування роботодавців», яка розміщена на сайті факультету іноземних мов. В рамках Угоди про співпрацю від 21.12 2016р. № 83с/16 Департамент освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської ОДА зобов'язаний здійснювати моніторинг рівня професійної підготовки

вчителів - випускників університету та вносити пропозиції щодо його підвищення. ОП була розроблена з урахуванням побажань роботодавців. Так, були враховані рекомендації щодо подовження терміну і покращення науково-методичного супроводу науково-педагогічної практики основної та другої іноземних мов (завідувач кафедри філології і перекладу Івано-Франківського національного університету нафти і газу д. філ.н., проф. Когут О. В.)

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

На кафедрі проводиться моніторинг працевлаштування випускників ОП. Інформація надходить через анкети випускників і роботодавців, неформальне спілкування, моніторинг успіхів випускників у ЗМІ, їх участі у наукових конференціях і публікацій у наукових виданнях. В рамках Угоди про співпрацю від 20.02. 2017р. № 4с/17 Департамент освіти та науки Івано-Франківської міської ради щорічно до 1 березня подає ЗВО перелік вакансій для працевлаштування випускників відповідно до Постанови Кабінету міністрів України № 1361 від 26.09.2006р., Наказу МОН України № 536 від 17.07.2006 р. За результатами моніторингу, випускники ОП успішно працюють у ЗВО II-IV рівнів акредитації державної і приватної форм власності (на кафедрі мовознавства Івано-Франківського національного медичного університету – 5; кафедрі філології та перекладу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу – 5; кафедрі перекладу та філології університету Короля Данила -1, на фахових кафедрах ПНУ: німецької філології – 12; іноземних мов та країнознавства – 5; іноземних мов і перекладу –1). Випускники ОП працюють перекладачами, кореспондентами, ведучими програм, учителями іноземних мов закладів загальної середньої освіти міста та області, дана ОП забезпечує якісний рівень їх професійної підготовки. Про високий науково-методичний рівень викладання на кафедрі і зацікавленість роботодавців свідчить те, що керівництво ЗВО міста та інших областей періодично направляє на стажування до нас своїх працівників.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

У ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності з реалізації цієї ОП з 2009 по 2019 рр. були виявлені такі недоліки: (1) залучення у процес розробки освітніх програм студентів практично не відбувається; (2) недостатня чіткість процедур реалізації студентами своїх прав та знаходження компромісних рішень щодо

організації освітнього процесу; (3) недостатність технічно обладнаних навчальних аудиторій та одиниць навчально-допоміжного персоналу.

Система забезпечення якості ЗВО вже відреагувала на ці недоліки. Студенти отримали інструменти впливу на якість освітнього процесу – «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»; «Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти»; соціологічне опитування «Викладач очима студентів», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

На факультеті іноземних мов було відкрито комп'ютерний клас на 17 посадкових місць; крім цього, студенти можуть користуватися комп'ютерними класами в Навчально-науковому центрі якості надання освітніх послуг і дистанційного навчання; в 6-х аудиторіях встановлено широкоекранні телевізори; кожна випускова кафедра забезпечена проектором; керівництво факультету підготувало службову записку на ім'я ректора щодо необхідності встановлення кабінету для синхронного перекладу.

Враховуючи запит стейкхолдерів протягом останніх років, було висловлено рекомендацію частину академічних годин відведених на самостійну роботу щодо написання дипломних робіт, відвести для вичитки наукових робіт (з поточних 18 год. збільшити до 50 год), яка знаходиться на стадії розгляду.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?

Остання акредитація спеціальності 8.030502 «Мова та література (німецька)» напряму підготовки 0305 «Філологія» в ПНУ відбулася з 03 по 05 березня 2009 року (наказ МОН України № 368л від 20.02.2009 року). За результатами акредитаційної перевірки експертна комісія рекомендувала: активізувати роботу з підготовки і видання викладачами підручників та навчальних посібників з грифом МОН України; розширити тематику дипломних робіт з врахуванням сучасних напрацювань у галузі мовознавства та теорії комунікації; поповнити фонд бібліотеки новітніми надходженнями з фахових видань та дисциплін за рахунок бюджету університету; з метою формування спільних наукових досліджень з іноземної філології, розвивати й поглиблювати науково-дослідну взаємодію з провідними навчальними та науковими закладами України та зарубіжжя. Пропозиції з останньої акредитації були враховані під час удосконаленні цієї ОП. Зокрема, було

видано 5 колективних монографій та навчальних посібників з грифом МОН (у співавторстві): О.Я. Остапович, А.А. Венгринович, Р.В. Угринюк, В.В. Турчин, В.М. Турчин. З 2009 по 2019 рік було опубліковано 139 статей у фахових виданнях України, 33 статті у наукових виданнях за кордоном. Протягом 2009 – 2019 рр. викладачі кафедри німецької філології були офіційними опонентами на захистах кандидатських дисертацій за спеціальністю «германські мови» (доц. Остапович О.Я., Ткачівська М.Р., Угринюк Р.В.), надсилали відгуки на автореферати кандидатських дисертацій (доц. Остапович О.Я., Ткачівська М.Р., Угринюк Р.В., Венгринович А.А.). Під науковим керівництвом доц. О.Я. Остаповича з 2009 по 2019 рр. захищено 3 кандидатські дисертації за спеціальністю 10.02.04 – германські мови. Доцент О.Я. Остапович був учасником міжнародного дослідницького проекту Wide Spread Idioms in Europe and Beyond Європейського фразеологічного товариства Eurphras. За редакцією доц. О.Я. Остаповича в 2016/17 та 2017/18 було видано 2 випуски серії Філологія англomовного наукового журналу Journal of Precarpathian National University. Розширено тематику кваліфікаційних (дипломних) робіт за рахунок впровадження нової спеціалізації ОП «переклад», а також урахування сучасних надбань у галузі мовознавства, теорії комунікації, літературознавства. Фонд бібліотеки університету поповнено новими надходженнями з фахових дисциплін, які забезпечують ОП, головним чином за рахунок їх електронних видань. Для забезпечення викладання дисциплін по лінії кафедри неодноразово запрошувалися висококваліфіковані спеціалісти з філології та перекладознавства німецької мови – доктори філологічних наук, професори з вищих навчальних закладів України, зокрема професор Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича О.Д. Огуй, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка В.В. Козловський.

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Внутрішнє забезпечення якості ОП визначає розподіл навчальних дисциплін між працівниками кафедри, що зобов'язує їх прагнути відповідного рівня наукової та професійної активності, покращення рейтингових індикаторів оцінювання роботи кафедри та самооцінки. Свідченням якості ОП є участь у громадських організаціях, організація та проведення конференцій філологічного та методичного спрямування (ELLIC 2017, XXVI Конгрес Асоціації Українських Германістів "Сучасна германістика в пошуках нової ідентичності – інтердисциплінарність, інтеркультурність, інтернаціональність" у 2019 р.), виступи на наукових конференціях, у ЗМІ, публікації та членство у редколегіях фахових видань; здобуття грантів (мовна і перекладацька практика студентів у Вищій Школі Лінгвістичній Ченстохова - Польща – М. Ленів, І.Бучинська, стипендійні

навчально-наукові стажування в університеті м. Констанц, ФРН – Ю. Ковальчук), реалізація спільних міжнародних проектів, таких як Wide Spread Idioms in Europe and Beyond. Якість ОП ґрунтується і на принципах компетентності й професіоналізму студентів, що виявляється у їх співпраці з викладачами: спільних зі студентами наукових публікаціях, участі та посіданні призових місць у Всеукраїнських конкурсах, олімпіадах - Ю. Капак, І. Коновалова, О.Гавриш, Л. Цимбаліста, В. Ходарєв, призначенні та здобутті академічних, соціальних стипендій: програми «Завтра.UA» фонду В. Пінчука; Благодійного фонду «Повір у себе», успішному захисті випускних кваліфікаційних робіт.

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Даний розподіл регулюється чинним освітнім законодавством, Статутом Університету, [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#), [Положенням про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти \(02.03.2016, №43-АГП\)](#), [Положенням про організацію та проведення практики](#), [Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#), [Положенням про факультет \(навчально-науковий інститут\) ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#), [Типовим положенням про кафедру ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»](#), [Порядком розподілу навчальних дисциплін між науково-педагогічними працівниками кафедр університету](#). Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти від 29.11.2017 - <https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/10/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%92%D0%A1%D0%97%D0%AF.pdf>. Ці процедури на рівні ЗВО проводяться навчально-методичним відділом. Відповідальним структурним підрозділом за їх здійснення є факультет, випускова кафедра, інші кафедри, які забезпечують навчальний процес за цією ОП. Відповідальними особами по лінії факультету в межах наданих їм повноважень є декан і його заступники, по лінії кафедри завідувач кафедри та його заступник.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу чітко та зрозуміло регулюються правилами та процедурами, що відображені у відповідних нормативно-правових документах: Закон України «Про освіту» та Закон України «Про вищу освіту» у чинних редакціях.

Для забезпечення прозорості супроводу освітнього процесу на веб-сайті університету з відкритим доступом до інформації розміщено відповідні документи, а саме:

статут університету (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>);

правила внутрішнього розпорядку

типовий контракт здобувача вищої освіти;

ліцензії на провадження освітньої діяльності;

сертифікати про акредитацію освітніх програм;

освітні програми та перелік освітніх компонентів;

структура та органи управління закладу освіти;

правила прийому;

напрями наукової діяльності тощо.

Перелічені документи доступні для завантаження на офіційному сайті університету за посиланням: <https://pnu.edu.ua/документи> .

Також, в режимі он-лайн в рубриці «Новини» відображаються всі події та заходи, що відбуваються в університеті

(<https://pnu.edu.ua/blog/category/категорія-подій/> .

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).
Адреса веб-сторінки

<https://knf.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/91/2019/10/освітня-програма-нім.pdf>

Для зауважень та пропозицій:

<https://knf.pnu.edu.ua/навчально-методична-робота/акредитація-2019/>

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/035_04-Osvitnia-prohrama_m.pdf

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильною стороною освітньо-професійної програми «Німецька мова і література» за 2 магістерським рівнем та її конкурентною перевагою вважаємо комплексну кваліфікацію, яку отримують випускники-магістри - Філолог. Викладач німецької мови і літератури, другої іноземної мови - англійської. Перекладач.

Значний попит на фахівців, які володіють саме німецькою мовою в Західній Україні через географічну близькість з німецькомовним світом у поєднанні з англійською як незаперечною світовою мовою, засобом міжнародного спілкування, в тому числі наукового, а також вивчення студентами дисциплін трансляторного, літературного і культурологічного спрямування дозволяє їм реалізувати себе на ринку праці у різних професіях.

Поєднання навчання і досліджень, відображене в ОП як наскрізна ідея, дозволяє кращим випускникам робити наукову кар'єру, успішно працювати викладачами ЗВО.

До слабких сторін програми відносимо практичні труднощі при реалізації студентами права на вивчення вибіркових навчальних дисциплін. Причиною є проблематичність дотримання кількісної вимоги у 12 студентів як мінімального складу групи для вивчення дисциплін вільного вибору при наявному контингенті студентів на ОП. Програма передбачає можливість вибору загальноосвітніх дисциплін, які викладаються кафедрами інших факультетів, а також вибору другої іноземної мови та відповідно навчальних дисциплін, які нею викладаються. На практиці ж професійними пріоритетами студентів ОП є вивчення спеціалізованих перекладознавчих дисциплін Основи художнього перекладу і Основи міжкультурної комунікації, а також обов'язкове для самореалізацій на ринку праці вивчення саме англійської мови як другої іноземної.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив

Кадровий потенціал кафедри німецької філології, результати підготовки фахівців, їх працевлаштування, здобуття ними вчених ступенів і звань, зайняті призові місця на студентських олімпіадах і конкурсах наукових робіт та перекладів, стабільно висока кількість абітурієнтів на спеціальності кафедри, сучасні тенденції розвитку країни дозволяють прогнозувати позитивні перспективи подальшого розвитку в найближчі 3 роки підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Німецька мова і література» за 2 магістерським рівнем. Вона зумовлена важливою

роллю ФРН як європейської наддержави, необхідністю поглиблення співпраці з німецькомовним світом, його відносною географічною близькістю до України, фактичним виконанням німецькою мовою функцій мови міжнаціонального спілкування поряд зі світовою – англійською, у країнах ЄС - Польщі, Чехії, Угорщині, Румунії, Хорватії, Словенії, на окремих територіях Бельгії, Франції та Італії, зростанням популярності творів сучасних українських авторів серед німецькомовних читачів, їх перекладів німецькою мовою. Експертна наукова оцінка якості цих перекладів є одним із провідних наукових напрямків дослідницької діяльності кафедри та розробляється студентами у кваліфікаційних роботах. Головним викликом, з яким стикається університет, факультет і кафедра німецької при реалізації ОП, є об'єктивна загроза витоку мізків, особливо для навчання за другим магістерським рівнем освіти в університетах Східної Європи та німецькомовних країн після завершення студій на рівні бакалаврату за ОП «Німецька мова і література». Заходами протидії, яких вживає керівництво університету і факультету, є переговори про співпрацю на рівні факультетів в рамках чинних Угод між університетами з метою розробки магістерських програм подвійних дипломів з германістики з Вищою Школою Лінгвістичною Ченстохова та Академією ім. Якуба з Парадижа - м. Гожов Великопольський (Польща). Кафедра планує надалі продовження співпраці з міжнародними академічними та науковими установами і організаціями - Німецькою Академічною Службою Обмінів DAAD, Австрійською Академічною Службою Обмінів ÖAAD, Допомоговим комітетом німців Галичини, Австрійським культурним центром в Україні, Асоціацією українських германістів. Ця співпраця, до якої залучаються студенти у якості волонтерів на міжнародних конференціях і учасників програм обміну та академічної мобільності, дозволяє зберігати привабливість спеціальності для потенційного абітурієнта магістратури і служить орієнтиром для потенційного роботодавця. Планується залучення випускників кафедри до роботи над кваліфікаційними науковими працями та створенням текстових корпусних баз даних, пареміологічного та ептонімного онлайн-мінімуму німецькою мовою, літературно-перекладознавчих словників і посібників та впровадження сучасних дослідницьких технологій та корпусного текстового контент-аналізу як обов'язкової складової випускних кваліфікаційних наукових праць кафедри.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента (дисципліна/курс робота/практика/дипло мна робота/інше)
О1 Педагогіка і психологія вищої школи	дисципліна
О2 Методологія та організація наукових досліджень	дисципліна
О3 Сучасні інформаційні технології	дисципліна
О4 Сучасна література країни, мова якої вивчається	дисципліна
О5 Основи міжкультурної комунікації	дисципліна
О6 Основи художнього перекладу	дисципліна
О7 Основна іноземна мова	дисципліна

О8 Загальнотеоретичний курс другої іноземної мови	дисципліна
О9 Сучасні лінгвістичні теорії	дисципліна
О10 Курсова робота	Курсова робота
О11 Науково-педагогічна практика (друга іноземна мова)	практика
О12 Науково-педагогічна практика (основна іноземна мова)	практика
О13 Підготовка магістерської роботи	дипломна робота
О14 Захист дипломної роботи	дипломна робота
О15 Атестація (друга іноземна мова)	Атестація
О16 Практика усного/письмового перекладу	дисципліна

О17 Друга іноземна мова дисципліна

О18 Країнознавство дисципліна
другої іноземної мови

ПІБ викладача	Посада	Чи входить у групу забезпечення відповідної спеціальності?	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП (на основі таблиці 1)	Обґрунтування
Билиця Ярослав Теодорович	професор	так		Публікації за науковою тематикою кафедри Участь у наукових конференціях Робота в ЕК Керівництво дипломними роботами
Бистров Яків Володимирович	професор	так	Загальнотеоретичний курс другої іноземної мови	Публікації в міжнародних індексованих журналах Монографії видані в Україні і за кордоном Підготовлені кандидати філологічних наук Участь у наукових конференціях та стажування за кордоном
Бігун Ольга Альбертівна	професор	так	Сучасна література країни, мова якої вивчається	Монографія з питань літературознавства Публікації в міжнародних індексованих журналах Стажування за кордоном
Венгринович Андрій Антонович	доцент	так	Основна іноземна мова	Підручник з грифом МОН Публікації в Україні і за кордоном Керівництво дипломними роботами
Дудка Ольга Михайлівна	доцент	ні	Сучасні інформаційні технології	Науковий ступінь кандидата педагогічних наук Публікації у фахових наукових виданнях Наукові стажування

				за профілем дисципліни
Корольова Наталія Олександрівна	доцент	так	Сучасні лінгвістичні теорії	Опублікований посібник з лекційного курсу Публікації у фахових наукових виданнях Стажування за кордоном
Маруневич Божена Михайлівна	доцент	так		Науковий ступінь кандидата педагогічних наук Керівництво науково-педагогічною практикою. Опубліковані методичні посібники Участь у наукових конференціях
Остапович Олег Ярославович	завідувач кафедру	так	Особливості міжкультурної комунікації, Методологія організації наукових досліджень	Більше 100 наукових публікацій у вітчизняних та зарубіжних виданнях. Публікації з проблем сучасних корпусних методик наукових досліджень у мовознавстві Практичний досвід керівництва магістерськими роботами і дисертаціями. 3 підготовлені кандидати філологічних наук. Стажування з проблем філософії мови та корпусної лінгвістики в університеті м. Базель – Швейцарія. Практичний досвід роботи в міжнародному науковому проекті Wide Spread Idioms in Europe and Beyond.

Петрина Оксана Степанівна	доцент	так		Науковий ступінь кандидата філологічних наук Публікації у фахових наукових виданнях Участь у наукових конференціях
Романишин Ігор Михайлович	доцент	так	Країнознавство другої іноземної мови	Публікації у фахових наукових виданнях Організація та участь у наукових конференціях Участь у міжнародному проєкті Британської Ради
Стражнікова Інна Василівна	професор	так	Педагогіка і психологія вищої школи	Науковий ступінь доктора педагогічних наук Публікації у фахових наукових виданнях Наукові стажування за профілем дисципліни
Ткачівська Марія Романівна	доцент	ні	Основи художнього перекладу	Член Національної спілки письменників України Публікації у фахових наукових виданнях Організація та участь у наукових конференціях Керівництво аспірантами Робота в ЕК Керівництво дипломними роботами
Ткачук Наталія Олексіївна	асистент	ні	Основна іноземна мова	Науковий ступінь доктора філософії університету Тюбінгена – ФРН. Досвід роботи в університетах Тюбінгена і Штуттгарта – ФРН, 5 років.

				Монографія видана у Stauffenburg Verlag – ФРН. Публікації у збірниках наукових праць. Стажування за профілем дисципліни. Участь у наукових конференціях.
Троценко Ольга Ярославівна	доцент	так		Науковий ступінь кандидата педагогічних наук Керівництво науково-педагогічною практикою. Публікації у фахових наукових виданнях Участь у наукових конференціях Участь у міжнародному проекті Британської Ради
Турко Наталія Василівна	асистент	ні	Практика усного/письмового перекладу	Фахова перекладацька освіта за кордоном – університет Майнц – Гермерсгайм, ФРН Стажування в Україні і за кордоном
Турчин Василь Михайлович	доцент	ні	Основна іноземна мова	Опубліковані 2 словники з грифом МОН Публікації у фахових наукових виданнях Робота в ЕК Керівництво дипломними роботами
Угринюк Ростислав Васильович	доцент	так		Опублікований розділ в колективній монографії Публікації у фахових наукових

				видання Керівництво дипломними роботами
Шацька Галина Миколаївна	старший викладач	ні	Сучасна література країни, мова якої вивчається	Публікації у фахових наукових виданнях в Україні і за кордоном з проблем німецької літератури Участь у наукових конференціях Навчально-методичні посібники
Яців Світлана Остапівна	доцент	так	Друга іноземна мова	Науковий ступінь кандидата педагогічних наук Публікації у фахових наукових виданнях Участь у наукових конференціях

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів

							усний, письмовий, тестовий				практична перевірка:	практична перевірка						усний, письмовий, тестовий
PH10					Методи навчання: словесний, наочний, евристичний, стимулювання і мотивації. Методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий								Методи навчання: дослідницький, робота книгою, стимулювання мотивації. Методи оцінювання: письмовий, графічний, самоконтроль	Методи навчання: словесний. Методи оцінювання: усний, самооцінка.	Методи навчання: словесний. Методи оцінювання: усний, самооцінка			
PH 11					Методи навчання: словесний, наочний, евристичний, стимулювання і мотивації. Методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий											Методи навчання: словесний, наочний, евристичний, стимулювання і мотивації. Методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий		
PH 12		Методи навчання: словесний, наочний, евристичний, стимулювання і мотивації. Методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий							Методи навчання: проблемно-пошуковий, робота книгою, стимулювання мотивації. Методи оцінювання: письмовий, графічний, самоконтроль				Методи навчання: дослідницький, робота книгою, стимулювання мотивації. Методи оцінювання: письмовий, графічний, самоконтроль					
PH 13					Методи навчання: словесний, наочний, евристичний, стимулювання і мотивації. Методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий													Методи навчання: словесний, наочний, евристичний, стимулювання і мотивації. Методи оцінювання: усний, письмовий, тестовий

Таблиця 4 Загальна інформація про вищий навчальний заклад:

1	Кількість ліцензованих спеціальностей	152
	за 1 (бакалаврським) рівнем	70
	за 2 (магістерським) рівнем	54
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	28
2	Кількість акредитованих освітніх програм	25
	за 1 (бакалаврським) рівнем	-
	за 2 (магістерським) рівнем	25
	За 3 (освітньо-науковим/ освітньо-творчим) рівнем	-
3	Контингент студентів на всіх курсах навчання	14732
	на денній формі навчання	9715
	на інших формах навчання (заочна, дистанційна)	5017
4	Кількість факультетів	15
5	Кількість кафедр	79
6	Кількість співробітників (всього)	1709
	• в т.ч. педагогічних	993
	Серед них: - докторів наук, професорів	139
	- кандидатів наук, доцентів	637
7	Загальна / навчальна площа будівель, кв. м	103221,25/32209,36
	Серед них: - власні приміщення (кв. м)	103221,25/32209,36
	- орендовані (кв. м)	-
	- здані в оренду (кв. м)	-
8	Наявність бібліотеки (в т.ч. кількість місць у читальному залі)	14 читальних залів; 820 посадкових місць; площа читальних залів – 1.720,62 кв.м.
9	Кількість гуртожитків	4
	кількість місць для проживання студентів	2440

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у звіті та доданих до нього документах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до нього документів у повному обсязі у відкритому доступі.

Керівник ЗВО

Гарант освітньої програми